

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO-LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnoszeniem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń pierwsza strona za wiersz ednoszpaltowy lub jego miejsce 160 mk., druga i trzecia 140 mk., czwarta 120 mk., za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 140 mk. za wiersz. Nekrologi po marek 140 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 40 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100% droższe.

Cena
20
mk.

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marjańskiej, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer—Częstochowa”. Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych. Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwały Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Teatr „ODEON”

Program od piątku dn. 30-go Czerwca

Słynny obraz Sensacyjny!

do wtorku dn. 4-go Lipca 1922 r.

PANOWIE MORZA

Historja współczesnych korsarzy w 6-ciu wielkich aktach
— — — w roli głównej — — —

10-cio letni Tytus Łubieński.

— NAD PROGRAM: — POWRÓT ziemi ŚLĄSKIEJ do POLSKI

(Własne zdjęcia kinematograficzne dokonane w Herbach i Lublińcu 26 Czerwca r. b.)

Na granicy w Herbach: Przemowa p. Starosty Lublińskiego i powitanie wracających Wojsk na Ziemię Śląską. — Przejście kordonu granicznego przez Dowódcę Powstańców Śląskich por. Golasza. — Przejście Wojsk z Powstańcami Śląskimi na czele. W Lublińcu: Brama Tryumfalna. — Rynek w Lublińcu — Pancernia „Piłsudczyk”. — Pochód Straży Ogniowej. Stowarzyszeń Częstochowskich i Lublińskich przez miasto na spotkanie Wojsk. — Wkroczenie Wojsk do Lublińca z Powstańcami Śląskimi na czele.

CUKIER KOSTKOWY

HURTOWO i DETALIZNIE

sprzedaje Wydział Handlowy Sejmiku

w składach przy ul. Kościuszki 29.

Tam, kędy kroczył król Jan Sobieski.

TARNOWSKIE GÓRY, 29 czerwca.

Wojska Rzeczypospolitej zajęły już cały teren przemysłowy Górnego Śląska i połaczoną strefę przyznanych nam ziem, skrawki powiatów Tarnowskich Gór i Lublińca. Pozostaje jeszcze do zajęcia obszar południowo-zachodni, Paszyna i Rybnik, które są powiatami nawskroś polskimi i co do których przynależności do Polski nie było nigdy żadnej wątpliwości.

Gdy tedy po zajęciu trzech stref ziem nam przyznanej przykładamy ucho do serca ludności tej ziemi, ogarnia nas zdumienie, jak kłamstwa propagandy i celowa robota niemieckiej polityki, zdołała zamieć jasność sądu Europy wobec problemu górnośląskiego.

Patrzę ze zdumieniem na te wielkie gody narodowe, które świeci lub górnośląski na swej ziemi, i stwierdzić muszę, że rząd polski dwa lata i rok temu popełnił wielki błąd. Bo uległ fałszerstwu historii, zgodził się milcząco na decyzje rzucenia na szalę wagi plebiscytowej 200.000 rzekomych emigrantów, pozwolił na przyjęcie za punkt wyjścia wyników sfalszowanego plebiscytu, a zatem nie wyciągnął konsekwencji z wojny narodowej o polskość G. Śląska, i zgodził się na wyrok, który jest oddaniem na pastwę niemieckiej części kraju najbardziej polskiego, o czystym żywiele polskości, poza temi wyspami niemieckimi, które nie odgrywają żadnej roli narodowej w charakterze istotnym tej ziemi.

Powinniśmy byli jak największej ilości korespondentów zagranicznych pokazać to święto wyzwolenia polskiej ziemi, by pojęli, jak żywiołowy charakter ma ten zbiorowy wybuch entuzjazmu, nie inscenizowany, nie retuszowany jakąś iniojątywą, lecz będący wybuchem płomienną lawą narodowych uczuć ludności tej ziemi.

Wracaliśmy z uroczystości objęcia przez wojska polskie trzeciej strefy, Lublińca i Tarnowskich Gór, a oto w nocy, o go-

dzinie 10 ej wieczorem automobile nasze zatrzymywał żywy potok ludzki, przeluwający się po ulicach w wielotysięcznym tłumie. We wszystkich oknach płoną świece lub lampki elektryczne, umyślnie na iluminacje szałofone, bramy tryumfalne oświetlone lampkami kolorowymi, tłum w takt muzyki kroczy z tysiącem lampionów w dłoni, śpiewa pieśni narodowe i trwa ten karnawał narodowy wśród kawałka banderji nie na cześć czyją lub na przyjazd jakiejś osobistości, lecz tak sami dla siebie gody odprawiają rozradowany górnoślązacy.

Młodzieńcze biją po nocy, strzelanina na wiat z karabinów, a nawet granatów ręcznych, gdzieś kiedys Niemcom odebranych, radość narodu całego. Ludu wieśnia czego, robotników, duchowieństwa i inteligencji, któr wspólnie, demokratycznie z dłoń w dłoni z ludem, święci ten cud wyzwolenia.

Trzeba słuchać tych mów prostych, niewyszukanych, a tak chwytających za serce, gdy mówi kobieta z ludu, robotnik górniczy, lub hutniczy, albo taki prorok wyzwolenia, jak ów 47-letni, historyczny już dziś robotnik-poeta, ślepiec Hajda, który czekał na dzień wyzwolenia by mógł spokojnie, z uśmiechem na starczych ustach, skłonić głowę i przejść na tamtą stronę życia, z tą świadomością, że sprawiedliwość Boskiej stało się zadość.

Ten mistycyzm patriotyczny ogarnął cały lud górnośląski, który w modlitwie i piśmie świętem miał jedyny ratunek wiary i niezapomnienia mowy ojczytej.

I trzeba patrzeć, jak ten lud spogląda na własną polską armję, jak rozmodloni oczyma śledzi postać wylosowaną wodza armji górnośląskiej gen. Szeptycykiego, którego wysoka, wspaniała, marszowa postawa budzi mimowolny szacunek a gdy generał mówi zezyna swym donacnym, mocnym głosem, przesłankniętym

solnierską wiarą w jasną przyszłość tego kraju, dzieją się rzeczy niesłychane. Ogarnia nas jakaś dziwna moc śelskająca za gardło i wzruszenie kase nam brać udział w tem wielkiem rozmodleniu tamtejszego ludu, który przyjmuje Białe Orły polskie z synowską czcią i radością bez granic.

A potem gdy, przyjdzie ta chwila intymnych wyurzeń, gdy w jakiejś sali teatralnej, jak wczoraj w Tarnowskich Górach, obywatelstwo wita armję polską kielichem wina i usta mówią rytmem rokocznego uniesieniem serca, wtedy skarżą się te czyste, gołębie dusze ludu śląskiego na krzywdę podziału ich ziemi, płaczą nad tą granicą słupów czarno-białych w łono tej niepodzielnej ziemi, oplakują tamtą, nadodrzańską część Śląska, w którym lud bardziej rolniczy, jest nawskroś polskim, ale jak zawsze ziemiaństwo, konserwatywny, płochliwy, mniej wyrobiony i świadomiony narodowo, poszedł na lep wrogiej agitacji, iż czysto polskie powiaty nad Odrą, kopelski, opolski, strzelski, gliwicki, oleśniński, przypadły na rzecz Niemców, mimo, że to ten sam, jedyny, mocny, staropolski szereg piastowy, po którym dziś depczą znów krzyżackie knechty reichawehry i śpiewać kają wszystkim „Deutschland, Deutschland über Alles!”

Oto krzywdą narodu, oto nasz błąd, na lata całe niepowstowany. Świętujemy tu gody radosne, a tam tysiące polaków bije najciemniej niemieckim, mszczącej się, za wszystkie trzy powstania, za wolę przynależności do Polski, za niehamowany pęd złazesi się z Macierzą.

W czem cała nadzieja. Słuchamy każde słowo tamtejszego ludu, mierzymy nieomal bicie jego serca, by wyczuć dynamikę jego patriotyzmu i stwierdzamy, że to stał hartowana na ból i prześladowanie, tem mocniejsza, im przez większą męką przejść jej przyjdzie.

A dusza ludu śląskiego po tej stronie polskiej granicy, mówi szepem wielką tajemnicę: że tamta część Śląska to Polska ta sama, plemienna ucuniec i dziś dopiero, poznająca brzemie rozpacz podziału i złego fałszywego wyniku głosowania.

Ze tamci wytrwają i nie osłabną, że gwałt odcisnie się gwałtem, jak zawaze. Ze tęskni poczują się z nad Odry do Polski.

Rzeczpospolita Najjaśniejsza musi tylko czujnie strzedz skarbów, by nie uронić ze swego dobra: być dobrą, sprawiedliwą matką, a proces historii dopełni wielkiego dzieła zjednoczenia i ostatecznego święta ziemi górnośląskiej. P. W.

Wiadomości polityczne.

Rząd p. Artura Śliwińskiego.

W 26-ym dniu przesłania, o g. 11 m. 50 w nocy Naczelnik Państwa podpisał listę nowego Rządu przedstawioną mu przez p. Artura Śliwińskiego.

Plano nominacyjne brzmi, jak następuje:

Do Pana Artura Śliwińskiego w Warszawie.

Mianuje Pana Prezydentem Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie na wniosek Pana mianuje:

Ministrem spraw Wewnętrznych — p. inż. A. Kamińskiego.

Min. spr. Zagr. — p. inż. Gajbryela Narutowicza.

Min. Spr. Wojsk. — p. gen. por. Kazimierza Sosnkowskiego.

Tymczasowym Kierownikiem Min. Skarbu — p. Dra Kazimierza Zaczka.

Min. Sprawiedliwości — p. W. Makowskiego.

Min. rolnictwa i dóbr państwowych — p. J. Raczyńskiego.

Min. przemysłu i handlu — p. S. Osowskiego.

Min. kolei żelaznych — inż. Ludwika Zagórnego-Marynowskiego.

Min. robót publicznych — p. inż. Wł. Ziemińskiego.

Min. pracy i opieki Społecznej — p. L. Darowskiego.

Min. zdrowia Publicznego p. d-ra W. Chodźkę.

Decyzja co do powołania Ministra Wyznań i Oświecenia Publicznego i Ministra Poczt i Telegrafów nastąpi później.

Warszawa-Belweder, dnia 28 czerwca 1922 roku, Naczelnik Państwa J. Piłsudski.

Bez większości w Sejmie.

Wedle postanowień uchwały sejmowej z d. 16 czerwca nowy Rząd po nominacji przez Naczelnika Państwa, winien stanąć przed Sejmem i uzyskać jego zaufanie. Czy zaufanie to uzyska Rząd p. Śliwińskiego jest rzeczą wątpliwą. Klub Pracy Konstytucyjnej, które swemi 16-tu głosami na Komisji Głównej przeważił szalę na korzyść kandydatury p. Śliwińskiego obecnie wobec ustąpienia p. Michalskiego i zastrzeżeń wobec osoby p. Makowskiego, Ministra Sprawiedliwości, odmówi mu swego poparcia. Zatem Rząd p. Śliwińskiego ma zaspewnione obecnie poparcie jedynie lewicy wraz z Żydami i Niemcami, reprezentującymi ogółem 210 głosów na 432 głosy Sejmu w pełnym składzie.

TEATR PARYSKI

ul. Panny Marji 19.

Program od czwartku 29
czerwca i dni następnych.

Dla młodzieży dozwolone.

Najpotężniejszy amerykański serjowy obraz wytwórni „Universal Film Manufacturing Co L td” w New Jorku

„Czerwona Rękawiczka”

I Serja sensacyjnego amerykańskiego dramatu w 6 aktach p. t. „Otchłań Duszy”

Akcja rozgrywa się w krajach południowo zachodnich Ameryki.

W roli głównej najodważniejsza artystka na świecie **MARJA WALCAMP.**

Nad program: POWRÓT ZIEMI ŚLĄSKIEJ DO POLSKI.

Szczegółowy opis w programach.

KINO „NOWY”

Program od czwartku 30 czerwca do niedzieli 2 lipca włącznie

Tylko 3 dni!

Wykwintny film.

Tylko 3 dni!

PO ŚLISKIEJ DRODZE

Sensacyjny dramat w 6-ciu częściach.

Francuskiej fabryki „Eclair”. Akcja rozgrywa się w Anglii, w New Yorku i Budapeszcie. Wybitny ten obraz utrzymuje widza w napięciu.

Kino-teatr

„LEGUN”

ul. Dąbrowskiego 12.

Tylko 2 dni!

W sobotę 1 i niedzielę 2 lipca.

Wielka epokowa tragedia w 7 aktach.

ŁUDZIE NIEPEWNI JUTRA

Rzecz dzieje się w świecie starożytnym w carskiej Rosji.

Najpopularniejszy

Ból głowy i migrenę

usuwają proszki z kognikiem „MIGRENO NERWOSIN”
Sprzedają wszystkie apteki i składki apteczne.

Najskuteczniejszy środek

przeciwko

Oslabieniu i wycieńczeniu organizmu,
Niemoocy, małokrwistości (anemii)
Brakowi apetytu, złemu trawieniu i t. p.

PIGUŁKI SIŁOTWÓRCZE

wyr. Lab. Farm: „AP. KOWALSKI” w Warszawie, Niedowa 5.
Skutek wprost, zdumiewający, ujawnia się już po zużyciu pierwszego flakonu
Zadać w aptekach i składkach aptecznych.

Ważne dla Panów!

W firmie

„Bławat”

I Aleja 14 (dom p. Frankego)

rozpoczęła się wyprzedaż kurtów męskich na garnitury, spodnie i palta po cenach najniższych.

Świeżo nadeszły na sezon letni: zefiry, kretony, satyny, muśliny, batysty, etaminy we wszystkich kolorach i desenjach. Wielki wybór jedwabini i trykotini.

Pracownia Gorsetów

p f „Józefa”

III-cia Aleja 54 (parter)

poleca duży wybór gorsetów higienicznych, pasów brzusznych najnowszego systemu, zalecanych przez doktorów, pasów biodrowych, szelek do prostego trzymania się, biustonoszy, pończochy gumowe i t. p. Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów, również naprawy, pranie i przefasonowywanie. Ceny zniżone.

Dr. Stefan Purski

ul. Kilińskiego № 4.

choroby weneryczne i skórne
Przyjmuje czasowo od 2—6-iej pp. w dni powszednie, w niedziele i święta od 8—10 i pół rano.

Zgubiono paszport wydany przez gm. Sokolniki Stanisławie Cieślak.

Do sprzedania ceglana i maszynowa oraz wapno około 400 korcy. Wiadomość Cegielna pod Będzinem Mostowa 8, Polsko-Amerykańskie Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe.

Do sprzedania motor na łowy 10 konnej siły w dobrym stanie. Wiadomość B. Freiberg Będzin, Stary Rynek Nr. 26.

Potrzebny do Stowarzyszenia Kupców Polskich intendent, człowiek w średnim wieku, inteligentny i energiczny. Pierwszeństwo mają inwalidzi i zdembilizowani oficerowie. Oferty w lokalu Stow. Aleja III Nr. 54

Różne sity, rafy, siatki druciane, tkaniny i kręcone na ogrodzenia do parkanów, bufetów i okien wyrobla Władysław Scibrowski. Rynek Wieluński 32, telefon 324.

Torfiarka jednokonna w dobrym stanie. Wyrób 20 tys. cegieł dziennie do sprzedania. Wiadomość w „Kurjerze” M. L.

Kopalnia „Flora” w Dąbrowie sprzedaje 14000 worków i 6000 kg. soli czarnej. Oferty pisemne, lub ustne przyjmuje się w biurze kopalni co 11-pca b. r.

Każdy Oszczędza

kto stale robi swe zakupy u **J. RZĄSIŃSKIEGO** w Częstochowie Kościuszki 19 a poleca: trykotyny, jedwabie gładkie i deseniowe, wszelkie towary do wypraw ślubnych, cze-su-cza i alpaga marynarkowa, kurtki, materjały roletowe, płaszcze i rękawiczki kapielowe oraz inne sezonowe nowości.

Każdy się może przekonać!
Fabryka papy dachowej M. BEMA w Częstochowie Olsztyńska № 1. (Zawodzie, w byłej kwasziarni) poleca w najlepszym gatunku po cenach przystępnych: papę, smołę czesną, preparowaną karbolineum etc.

Lekarz dentysta **Michał Grejniec** ul. Panny Marji (I Aleja) № 10
Przyjmuje codziennie od 9-iej rano do 1 po poł. od 2—7 wiecz. Telefon 250.

Za 6500 Mk. na ubranie me z dobrego kurtu
Za 2.000 Mk. na cała damską suknię
można nabyć w znanej firmie **J. Dawidowicz i S-ka** I Aleja 7. Tel. 74.
Tęże nabyć można kurtki, bostony, szewioty, welniane i bawelniane materjały oraz płótna. Nie wierzele reklamom, lecz przyjdźcie i przekonajcie się. Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Zródło Polskie Jana Radziejewskiego Krakowska 1, obok Stow. Rolniczego. poleca towary bławatne, konfekcyjne z fabryki „Częstochowlanka” po cenach fabrycznych, gotowe suknie damskie, dziecięce, bieliznę, wyprawy do chrztu, duży wybór bluzek, fartuchów i pończoch.
Najlepsze źródło taniego kupna! Zwracać uwagę na adres!

Aleksander Jaxa Dębioki Geometra przysięgły Kościuszki № 1, mieszkania 3. Na mocy upoważnienia Ministerjum Robot Publicznych i Głównego Urzędu Ziemińskiego, przyjmuje parcelacje, Komassacje, podziały pastwisk i inne pomiarowe roboty.

Ciekawa nowina dla wszystkich! Niniejszym podaję do wiadomości Sz. Kliencie i m. Częstochowy i okolicy, iż został otworzony **Magazyn Obuwia** pod firmą **M. BERMANA** I Aleja 8 sklep w podwórzu prawa strona. Posiadam na składzie w wielkim wyborze najnowsze fasony t. j. prunelki, lakiery, płóciennę, Ranne pantofle oraz mam wielki wybór sandałków w najlepszym gatunku. Przyjmuje obstalunki i wykonuję solidnie w przeciągu 2 dni. **Ceny konkurencyjne.** Uwaga! Ceny konkurencyjne.

DOKTÓR PAWEŁ BRONIATOWSKI ul. Panny Marji 21 (obok teatru Paryskiego) **choroby weneryczne i skórne** Przyjmuje od 9—12 i od 4—7 po poł. Panie od 12—1 w południe.

Djagnostyczno-leczniczy **Gabinet Rentgenowski** Dr. Arnold Bram Częstochowa. Kościuszki № 1. Telefon № 450.

TAPETY pokojowe w wielkim wyborze. Przyjmuje wszystkie roboty malarskie i tapetowanie po cenach przystępnych. **Gostyński i Opoczyński** ul. Piłsudskiego 25. (vis a vis stacji). Oddział w Łodzi ul. Zielona 19.

Bacność! Jeszcze kilka dni sprzedaży po cenie kosztu obuwia firma **„WYGODA”** II ga Aleja № 39.

Posiadam na składzie najnowsze fasony: Męskiego, Damskiego i Dziecięcego obuwia, t. j. Lakiery, Renifery, Skórzane, Prunelowe, Białe, Płóciennę, Ranne pantofle oraz mam wielki wybór sandałków w najlepszym gatunku.

Przyjmuje obstalunki i wykonuję solidnie w przeciągu 2 dni. **Ceny konkurencyjne.**

Zwracajcie uwagę na adres: **WYGODA** II-ga Aleja № 39 Właściciel J. Sztybelman.

Zawiadomienie. do firmy **M. CZĘSTOCHOWSKIEGO** II-ga Aleja Nr. 25 (obok Kościuszki) nadeszły na sezon letni wszelkiego rodzaju etaminy, batysty, satyny, jedwabie, kretony, zefiry, płótna itp. w wielkim wyborze po cenach najniższych. Dla urzędników duże ułatwienia w zakupach. Korzystajcie z okazji.— Ceny konkurencyjne tylko u **M. Częstochowskiego** II-iej Aleji № 25 telefon № 486.

Tanio! Na nadchodzący sezon wiosenny i letni przerabia kapelusze filcowe i słomkowe, damskie i męskie na najnowsze fasony **firma chrześcijańska** Kościuszki 23, mieszk. II.